

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ _____

« 15 » червня 2016 р.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

01033, м Київ, вул. Жилянська, 14

Суб'єкти права на конституційне подання

48 народних депутатів України

**Уповноважені представники суб'єкта
конституційного подання за дорученням
народні депутати України:**

Шпенів Дмитро Юрійович

01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 5

ел. пошта: shpenov.dmytro@rada.gov.ua

тел.: (044) 255-35-36, (067) 954-77-36

Німченко Василь Іванович

01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 5

ел. пошта: Nimchenko.Vasyl@rada.gov.ua

тел.: (044) 255-35-13

Колесніков Дмитро Валерійович

01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 5

ел. пошта: Koliesnikov.Dmytro@rada.gov.ua

тел.: (044) 255-32-31

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПОДАННЯ

*щодо відповідності Конституції України (конституційності)
Постанови Верховної Ради України про перейменування міста
Дніпропетровська Дніпропетровської області у зв'язку з порушенням
встановленої Конституцією України процедури її розгляду та ухвалення*

Відповідно до статей 147, 150, 152 Конституції України, пункту 1 статті 13, статей 15, 38-40, 57, 71, пункту 1 статті 82 Закону України «Про Конституційний Суд України» суб'єкт права на конституційне подання – 48 народних депутатів України – звертається до Конституційного Суду України з

конституційним поданням щодо відповідності Конституції України (конституційності) процедури розгляду та ухвалення Постанови Верховної Ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII від 19.05.2016.

Відповідно до статті 147 Конституції України Конституційний Суд України є єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні та вирішує питання про відповідність законів та інших правових актів Конституції України і дає офіційне тлумачення Конституції України та законів України.

Статтею 150 Основного Закону визначено повноваження Конституційного Суду України, до яких, зокрема, належить вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів та інших правових актів Верховної Ради України.

Відповідно до частини першої статті 152 Конституції України закони та інші правові акти за рішенням Конституційного Суду України визнаються неконституційними повністю чи в окремій частині, якщо вони не відповідають Конституції України або якщо була порушена встановлена Конституцією України процедура їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності.

Аналогічне положення закріплене і в статті 15 Закону України «Про Конституційний Суд України», де зазначено, що підставами для прийняття Конституційним Судом України рішення щодо неконституційності правових актів повністю чи в їх окремих частинах є: невідповідність Конституції України; порушення встановленої Конституцією України процедури їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності; перевищення конституційних повноважень при їх прийнятті.

19 травня 2016 року Верховна Рада України прийняла Постанову Верховної ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII, текст якої було офіційно оприлюднено у газеті «Голос України» від 02 червня 2016 року, 101(6355) (надалі – Постанова).

Постанова № 1375-VIII набрала чинності 19 травня 2016 року.

Суб'єкт права на конституційне подання вважає, що Постанова не відповідає Конституції України, її проект розглянуто та ухвалено Верховною Радою України з порушенням встановленої Конституцією України процедури і порушує статтю 5, 6, 8, 11, 19, 38, 83, 84, 133 Конституції України з огляду на таке.

Статтею 6 Конституції України встановлено, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову (частина перша). Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга).

Згідно частини другої статті 8 Основного Закону України, Конституція України має найвищу юридичну силу, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини 5 статті 83 Конституції України порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

Згідно зі статтею 88 Конституції України Голова Верховної Ради України здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією, у порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради України.

По-перше, відповідно до пункту 7 статті 7 Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», передбачений шестимісячний строк з дня набрання чинності Законом, щоб Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним державним адміністраціям, органам місцевого

самоврядування провести громадські слухання та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо перейменування населених пунктів, районів та областей, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму.

Відповідно до пункту 8 статті 7 Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», Верховна Рада України у тримісячний строк, який обчислюється з дня закінчення строку, визначеного пунктом 7 цієї статті Закону, приймає рішення про перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму, з урахуванням пропозицій, поданих Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, та рекомендацій Українського інституту національної пам'яті. У разі якщо протягом строку, встановленого пунктом 7 цієї статті Закону, пропозиції щодо перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму, не були подані до Верховної Ради України, відповідне рішення про перейменування таких населених пунктів та районів приймається Верховною Радою України на підставі рекомендацій Українського інституту національної пам'яті.

Отже, Законом чітко встановлено особливу спрощену процедуру перейменування для заміни назв, які містять символіку комуністичного тоталітарного режиму. Закон набрав чинності 21.05.2015 р., відповідно шестимісячний строк для подачі на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо перейменування населених пунктів, районів та областей сплив 22.11.2015р. і тримісячний строк для прийняття рішення Верховною Радою України про перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму сплив 23.02.2016р.

Законом не встановлено продовження строку для перейменування населених пунктів. Також не обумовлено алгоритму дії у випадку не прийняття рішення Верховною Радою про перейменування. Отже, керуючись

Конституцією України та загальними принципами права, цілком очевидно, що після спливу строку (23.02.2016р.) спрощена процедура перейменування припиняє свою дію та перейменування здійснюються за загальною процедурою, передбаченою законом «Про географічні назви».

Проект Постанови про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області р.№ 3864 подано виключно відповідно процедури особливого спрощеного порядку на підставі Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», про що зазначено в проекті і в пояснювальній записці до нього.

Дія особливого спрощеного порядку, згідно якого подано Постанову, закінчилася 23 лютого 2016. Отже, у Верховній Раді України вже були відсутні законні підстави приймати легітимне рішення по особливому спрощеному порядку.

Оскільки прийняття Постанови Верховної ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII відбулося 19 травня 2016 року, а отже, поза межами строку передбаченого пунктом 8 статті 7 «Прикінцевих та перехідних положень» Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», то відповідно при прийнятті Постанови мав би бути застосований порядок, що передбачений Законом України «Про географічні назви». Відповідно до частини дванадцятої статті 5 Закону України «Про географічні назви» перейменування географічних об'єктів здійснюється з урахуванням думки більшості населення, яке проживає на території, де розташовані ці об'єкти, відповідно до закону про референдуми. Крім того Законом України «Про географічні назви» передбачено, що розгляд пропозиції щодо найменування та перейменування географічного об'єкта обов'язково має здійснюватися з урахуванням відповідно:

пропозицій відповідних рад - щодо найменування та перейменування географічних об'єктів, розташованих на території кількох адміністративно-територіальних одиниць;

висновку центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері транспорту - щодо найменування та перейменування залізничних станцій, портів, пристаней, аеропортів та інших об'єктів транспорту;

висновку відповідних центральних органів виконавчої влади - щодо найменування та перейменування гідровузлів, водосховищ, каналів, родовищ корисних копалин, інших подібних об'єктів, територій, об'єктів природно-заповідного фонду тощо.

Пропозиції та рішення щодо найменування та перейменування географічних об'єктів направляються у встановленому порядку на відповідну експертизу.

Відповідно до пункту 29 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України поруч із утворенням і ліквідацією районів, встановленням і зміною меж районів і міст, віднесенням населених пунктів до категорії міст належить також найменування і перейменування населених пунктів і районів.

Відповідно до частини п'ятої статті 8 Закону України «Про географічні назви», передбачається, що пропозиції та рішення органів державної влади щодо найменування або перейменування географічних об'єктів направляються на відповідну експертизу до спеціально уповноваженого органу з географічних назв в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Частина шоста статті 8 вищезазначеного закону вказує, що порядок найменування та перейменування географічних об'єктів, що складають систему адміністративно-територіального устрою України, визначається окремим законом. Отже до прийняття окремого закону використовуються положення закону «Про географічні назви».

Відповідно до правової позиції Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування щодо вирішення питань найменування і перейменування населених пунктів, з огляду на чинну

нормативно-правову основу, для вирішення питань найменування і перейменування населених пунктів Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними радами, Київською та Севастопольською міськими радами до Верховної Ради України подаються зазначені нижче документи та матеріали – подання Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради, Київської та Севастопольської міської ради з обґрунтуванням пропонованого найменування і перейменування населеного пункту, ухвалене на сесії відповідної ради.

До подання додаються:

- рішення районної або міської (міст республіканського в Автономній Республіці Крим і обласного значення) ради, рішення відповідної сільської, селищної, міської (міст районного значення) ради щодо найменування і перейменування населеного пункту, прийняті з урахуванням думки громадян відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про всеукраїнський та місцеві референдуми»;

- соціально-економічна характеристика населеного пункту;

- схематична карта місцевості із зазначенням новоутвореного населеного пункту в разі його найменування.

Постанова ж Верховної ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII не мала в додатках необхідні вищезазначені документи і не була розглянута за процедурою, яка передбачена законом України «Про географічні назви».

Отже приймаючи Постанову Верховної ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII було порушено процедуру розгляду і прийняття рішення про перейменування.

По-друге, при прийнятті постанови про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 3864 також було порушено порядок розгляду та прийняття нормативних актів, встановлений законом України «Про Регламент Верховної Ради України». Постанова 3864 не була включена до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради на 19

травня 2016р., окреме процесуальне рішення про розгляд зазначеної постанови Верховною Радою України не приймалося. Це є відповідно порушенням частини шостої статті 25 закону України «Про Регламент Верховної Ради України», де вказано, що Апарат Верховної Ради забезпечує отримання народними депутатами порядку денного на наступний день пленарних засідань до 18 години дня, що йому передує. А також порушує частину 6 статті 47 Регламенту, де вказано, що рішення Верховної Ради щодо проектів законів, постанов, інших актів Верховної Ради приймаються лише з питань, включених до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради до початку пленарного засідання.

Відповідно до частини 2 статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Частина 5 статті 83 Конституції України, встановлює, що порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України. Порушення Регламенту є відповідно порушенням роботи єдиного конституційного органу законодавчої влади. Отже порушення порядку роботи Верховної Ради України є також порушенням частини 2 статті 19 та частини 5 статті 83 Конституції України.

Відповідно до частини першої статті 152 Конституції України закони та інші правові акти за рішенням Конституційного Суду України визнаються неконституційними повністю чи в окремій частині, якщо вони не відповідають Конституції України або якщо була порушена встановлена Конституцією України процедура їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності.

Конституційний Суд України у своїх рішеннях неодноразово вказував на те, що порушення встановленої Конституцією України процедури їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності є підставою для визнання закону неконституційними повністю чи в окремій частині.

Зокрема, рішенням Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 року № 20 у абзаці 4 пункту 5 встановлено, що дотримання встановленої Конституцією України процедури розгляду, ухвалення та набрання чинності законами, у тому числі й законами про внесення змін до Конституції України, є однією з умов легітимності законодавчого процесу.

Відповідно до частини 2 резолютивної частини рішення Конституційного Суду України №11 від 7 липня 1998 року у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення частин другої і третьої статті 84 та частин другої і четвертої статті 94 Конституції України (справа щодо порядку голосування та повторного розгляду законів Верховною Радою України) – порушення встановленої Конституцією України процедури ухвалення законів та інших правових актів Верховною Радою України є підставою для визнання їх неконституційними відповідно до частини першої статті 152 Конституції України.

В абзаці 2 пункту 3.3 Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про електроенергетику" (справа про електроенергетику) N 3-рп/2002 від 12 лютого 2002 року, Конституційний Суд України констатував, що згідно зі статтею 52 Конституції України закони та інші правові акти визнаються неконституційними, якщо було порушено встановлену Конституцією України процедуру їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності. Ця умова стосується і парламенту, порядок роботи якого визначається законом про регламент Верховної Ради України.

Відповідно до пункту 4 мотивувальної частини рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України "Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради

України" № 20-рп/2009 від 10 вересня 2009 року, в результаті визнання неконституційним Закону повністю з підстав порушення встановленої Основним Законом України процедури набрання ним чинності немає необхідності в розгляді інших питань, поставлених у конституційному поданні.

Отже, Конституційний Суд України в декількох рішеннях послідовно встановив, що невідповідність процедури розгляду, ухвалення або набрання чинності законів є самостійною підставою для визнання закону неконституційним.

Порушення процедури розгляду та ухвалення постанови, що є одним з актів Верховної Ради України порушує принцип законності, що розкривається, зокрема, у частині другій статті 6 Конституції України, за якою органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України, частині другій статті 19 Конституції України, за якою органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Крім того порушує статтю 8 Конституції України, а саме дію принципу верховенства права. Конституційний Суд України в абзаці другому підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини Рішення від 2 листопада 2004 року N 15-рп/2004 зазначив, що верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо.

Конституційний Суд України у Рішенні від 22 вересня 2005 року N 5-рп/2005 у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92, пункту 6 розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України (справа про постійне користування земельними ділянками) зазначив, що із

конституційних принципів рівності і справедливості впливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі (абзац другий підпункту 5.4 пункту 5 мотивувальної частини).

Конституційний Суд України неодноразово звертав увагу на необхідність дотримання принципу верховенства права у своїх рішеннях від 29.06.2010 №17, від 11.10.2011 №10. І порушення процедури прийняття закону ставить під загрозу застосування такого невід'ємного елемента принципу верховенства права як принцип правової визначеності. У правовій позиції Конституційного суду (підпункт 3.1 пункту 3 мотивувальної частини рішення) у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 Закону України «Про міліцію» від 29 червня 2010 року № 17 визначено, що одним із елементів верховенства права є принцип правової визначеності.

Цей принцип вимагає, щоб норми були чіткими і точними та спрямованими на забезпечення того, щоб ситуації та правовідносини залишалися передбачуваними. Порушення законодавчої процедури стосується зокрема положення про передбачуваність ситуації, оскільки прийняття постанови саме в такій редакції мало б не відбутись, якби законодавча процедура була дотримана.

Важливість дотримання принципу правової визначеності також закріплена практиці Європейського суду з прав людини, зокрема у рішенні «Реквенї проти Угорщини» (№ 25390/94, § 34, ECHR 1999), вказано, що закон має бути сформульованим з достатнім ступенем передбачуваності, щоб надати особі можливість в розумній, залежно від обставин мірі, передбачити наслідки певної дії.

У справі «Крюслен проти Франції» від 24 квітня 1990 р. також визначено, що «вимога передбачуваності розрахована на те, що особа може

«передбачити», коли влада планує вчинити певні дії та, відповідно скоригувати свою поведінку.

Застосування норми про використання особливої процедури перейменування населених пунктів після закінчення строку, тобто фактично використання норми, яка вичерпала свою дію, порушує принцип визначеності, ясності і недвозначності правової норми.

Отже внаслідок порушення процедури розгляду і прийняття Постанови Верховної ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII було порушено принцип законності (стаття 6 Конституції), верховенства права, а саме її складову частину принцип правової визначеності (стаття 8 Конституції).

По-третє, при голосуванні за постанову №3864 було порушено статтю 84 Конституції, яка закріплює, що голосування на засідання Верховної Ради здійснюється народними депутатами особисто. Відповідно до частини 1 статті 26 законом України «Про Регламент Верховної Ради України» встановлено, що перед відкриттям кожного пленарного засідання проводиться реєстрація народних депутатів особисто на підставі пред'явлення посвідчення народного депутата та підтвердження своєї присутності власноручним підписом. Отже відсутність підпису народного депутата може свідчити про його відсутність на пленарному засіданні. Відповідно до даних письмової реєстрації народних депутатів ранкового пленарного засідання 19 травня 2016р. та результатів поіменного голосування за Проект постанови про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 3864 народні депутати Левус А. М. та Маркевич Я. В. проголосували «за» постанову №3864, але в системі відсутні данні про їх письмову реєстрацію на ранковому пленарному засіданні 19 травня 2016р. Отже можна стверджувати про факт не персонального голосування за Проект постанови про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 3864.

В контексті цих фактів значення має, зокрема рішення Конституційного суду №11-рп/98 від 7 липня 1998 року у справі за конституційним поданням

Президента України щодо офіційного тлумачення частин другої і третьої статті 84 та частин другої і четвертої статті 94 Конституції України (справа щодо порядку голосування та повторного розгляду законів Верховною Радою України).

В абзаці 3 пункту 2 мотивувальної частини якого встановлено, що особисте голосування народного депутата України на засіданнях Верховної Ради України означає його безпосереднє волевиявлення незалежно від способу голосування. Абзац 6 пункту 2 вказаного рішення зазначає, що повноваження народного депутата України делеговані йому народом як сувереном влади (частина друга статті 5, частина перша статті 38 Конституції України) і зобов'язують його брати участь у прийнятті рішень Верховної Ради України шляхом голосування. Саме тому, що ці повноваження є делегованими і не підлягають подальшому делегуванню без згоди на це з боку суверена влади, народний депутат України не має права передавати свої повноваження щодо здійснення голосування іншому народному депутату України.

Практика голосування одного народного депутата України за іншого не має юридичних підстав. Відповідно до частини першої статті 152 Конституції України порушення встановленої Конституцією України процедури розгляду чи ухвалення законів та інших правових актів є підставою для визнання їх неконституційними.

Відповідно до пункту 2 резолютивної частини даного рішення: «здійснення народним депутатом України голосування на засіданнях Верховної Ради України означає його безпосереднє волевиявлення незалежно від способу голосування, тобто народний депутат України не має права голосувати за інших народних депутатів України на засіданнях Верховної Ради України.

В рішенні Європейського суду з прав людини «Олександр Волков проти України» від 27 травня 2013 року вказано, що розглянувши вищезазначені матеріали, Суд доходить висновку, що рішення про звільнення заявника було проголосоване при відсутності більшості народних депутатів. Присутні на пленарному засіданні народні депутати свідомо та незаконно голосували за своїх численних відсутніх колег.

Отже, рішення було ухвалене з порушенням статті 84 Конституції України, статті 24 Закону України «Про статус народного депутата України» 1992 року та статті 47 Регламенту Верховної Ради, які вимагають від народних депутатів особистої участі у засіданнях та голосуванні. За цих обставин Суд вважає, що голосування щодо звільнення заявника з посади порушило принцип юридичної визначеності на порушення, а тому і пункт 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.

Відповідно до частини першої статті 152 Конституції України закони та інші правові акти за рішенням Конституційного Суду України визнаються неконституційними повністю чи в окремій частині, якщо вони не відповідають Конституції України або якщо була порушена встановлена Конституцією України процедура їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності.

По-четверте, стаття 133 Конституції України передбачає систему адміністративно-територіального устрою. Назви областей, які складають адміністративно-територіальний устрій утворено від однойменних назв міст, які є обласними центрами відповідних областей. Отже перейменування назви міста, яке прямо вказане в Конституції без внесення відповідних змін до Конституції є прямим порушенням статті 133 Конституції. Крім того прийняття Постанови, яка змінює назву міста, з мотивів його невідповідності закону, яке є складовою адміністративно-територіального устрою України і назва якого прямо зафіксована в Конституції порушує частину 2 статті 8 Конституції, оскільки закони, інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції і повинні відповідати їй. Отже перейменування міст обласного значення без внесення змін до Конституції не можливе.

По-п'яте, в контексті порушення статті 8, 11, 38, Конституції в наслідок прийняття Постанови Верховної ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII слід вказати наступне.

У взаємозв'язку пункт 7 статі 7 та підпункт є) пункту 4 статті 1 закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки" встановлюють, що перейменуванню підлягають населені пункти, районів та областей, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму. А саме назви областей, районів, населених пунктів, районів у містах, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів, інших об'єктів топоніміки населених пунктів, підприємств, установ, організацій, у яких використані імена або псевдоніми осіб, які обіймали керівні посади в комуністичній партії (посаду секретаря районного комітету і вище), вищих органах влади та управління СРСР, УРСР (УСРР), інших союзних або автономних радянських республік, працювали в радянських органах державної безпеки, а також назви СРСР, УРСР (УСРР), інших союзних або автономних радянських республік та похідні від них, назви, пов'язані з діяльністю комуністичної партії (включаючи партійні з'їзди), річницями Жовтневого перевороту 25 жовтня (7 листопада) 1917 року, встановленням радянської влади на території України або в окремих адміністративно-територіальних одиницях, переслідуванням учасників боротьби за незалежність України у ХХ столітті (крім назв, пов'язаних з опором та вигнанням нацистських окупантів з України або з розвитком української науки та культури). Проте не визначено хто саме має встановлювати і за якою процедурою, що назви населених пунктів пов'язані з діяльністю комуністичної партії (включаючи партійні з'їзди), річницями Жовтневого перевороту 25 жовтня (7 листопада) 1917 року, встановленням радянської влади на території України або в окремих адміністративно-територіальних одиницях, переслідуванням учасників боротьби за незалежність України у ХХ столітті (крім назв, пов'язаних з опором та вигнанням нацистських окупантів з України або з розвитком української науки та культури).

Проте діяльність історичних постатей та їх роль в історії України не є однозначним та загальновідомим питанням. Отож для дійсного виявлення назв

населених пунктів, які підлягають зміні на виконання вимог закону "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки" необхідні історичні дослідження. Однак законом чітко не встановлена процедура як саме має проходити процедура перейменування. Зі змісту закону (пунктів 7, 8 статті 7 Закону) випливає, що місцеві громади через проведення громадських слухань мають самі визначитись з назвою населеного пункту на власний розсуд. А Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міська, районна державна адміністрація, органи місцевого самоврядування подають на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо перейменування населених пунктів, районів та областей, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму. В разі ж якщо пропозиції не були надані, то тоді Верховна Рада України приймає рішення про перейменування таких населених пунктів та районів на підставі рекомендацій Українського інституту національної пам'яті.

Отже відповідно до встановленого законом механізму перейменування, за результатами громадського обговорення, підтвердженням результатами соціологічного опитування, яке підтверджує, що 90% населення міста підтримує рішення залишити назву шляхом зміни етимології та 300 тисячами підписів громадян на підтримку такого рішення, рішенням сесії Дніпропетровської місцевої ради були внесені пропозиції про зміну назви «Дніпропетровськ» шляхом зміни етимології назви. Отже сама процедура передбачена законом була виконана і Верховна Рада мала прийняти рішення про перейменування.

Відповідно до положень закону "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки":

- не має заборони змінювати назву шляхом зміни етимології,
- не передбачено процедури хто саме визначає і якими документа підтвердити, що назва населеного пункту підпадає під дію закону "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського)

тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки",

- не встановлено, що Інститут національної пам'яті надає допомогу чи рекомендації перед проведенням громадських слухань,
- Інститут національної пам'яті надає лише рекомендації, а рекомендації, відповідно до загально визнаного розуміння, не є обов'язковими.

Виходячи з вище наведеного громада м. Дніпропетровська висловила свою волю щодо перейменування. Міська рада на своїй сесії юридично закріпила дане волевиявлення громадян. Вся процедура відповідно до закону була виконана.

Ігнорування волевиявлення місцевої громади є порушенням статті 5 Конституції, яка передбачає, що єдиним джерелом влади є народ. І оскільки законом встановлено, що саме через проведення громадських слухань визначається пропозиція щодо перейменування, то ігнорування цієї пропозиції нівелює право народу на здійснення влади через органи місцевого самоврядування. І також порушенням статті 38 Конституції в частині позбавлення громадян права брати участь в управлінні державними справами.

Європейська Хартія місцевого самоврядування, прийнята 15 жовтня 1985 року, встановила, що право громадян на участь в управлінні державними справами є одним з демократичних принципів, які поділяються всіма державами - членами Ради Європи.

Також держави-члени Ради Європи, які підписали Європейську хартію місцевого самоврядування констатували, що право громадян на участь в управлінні державними справами є одним з демократичних принципів, які мають поділяти всі держави – члени Ради Європи, і це право найбільш безпосередньо може бути здійснене саме на місцевому рівні, оскільки місцева влада, якщо буде наділена реальними функціями, може забезпечити ефективно і близьке до громадянина управління.

Також у Загальній декларації прав людини вказано: "Кожна людина має право брати участь в управлінні своєю країною безпосередньо або через вільно обраних представників" (частина перша статті 21). У Міжнародному пакті про

громадянські і політичні права зазначено, що кожний громадянин має право "брати участь у веденні державних справ як безпосередньо, так і за посередництвом вільно обраних представників" (пункт "а" статті 25).

Крім того не врахування волі 90% населення міста Дніпропетровськ, яке підтримало рішення залишити назву міста шляхом зміни етимології (що не суперечило нормам Закону) порушує також статтю 11 Конституції України, яка встановлює, що держава сприяє консолідації та розвитку української нації. Це також протирічить рекомендаціям Венеціанської комісії та ОБСЕ, висловлених у спільному проміжному висновку щодо закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» від 21 грудня 2015 року, де щодо перейменування було **рекомендовано забезпечити баланс інтересів всіх груп суспільства.**

По-шосте, перейменування міста Дніпропетровська було прийнято на виконання вимог Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки». Отже Постанову слід розглядати в системному зв'язку з нормами Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» (далі – Закон).

Сама пропозиція перейменування міста Дніпропетровська на виконання Закону суперечить статтям 8 та 133 Конституції.

Відповідно до статті 8 Конституції в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Невід'ємним елементом принципу верховенства права є принцип правової визначеності. У правовій позиції Конституційного суду (підпункт 3.1 пункту 3 мотивувальної частини рішення) у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 Закону України „Про міліцію“ від 29 червня 2010 року № 17 визначено, що одним із елементів верховенства права є принцип правової визначеності. Цей принцип вимагає, щоб норми були

чіткими і точними та спрямованими на забезпечення того, щоб ситуації та правовідносини залишалися передбачуваними.

Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» в пунктах 7, 8 статті 7 передбачає, що пропозиції щодо перейменування населених пунктів, районів та областей на розгляд Верховної Ради України вносять Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування. Отже відповідно до даних норм, пропозиції щодо перейменування можуть вносити як відповідні ради та і їх виконавчі органи. Або ж може виникнути ситуація, коли пропозиції були внесені і радою, і її виконавчим органом. І пропозиції щодо перейменування будуть різнитися. Отже такий виклад норм призводить до неоднозначного розуміння норм, створення юридичних колізій та непередбачуваності ситуації, що є порушенням принципу правової визначеності і відповідно верховенства права.

У взаємозв'язку пункт 7 статі 7 та підпункт є) пункту 4 статті 1 закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки" встановлюють, що перейменуванню підлягають населені пункти, районів та областей, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму. А саме назви областей, районів, населених пунктів, районів у містах, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів, інших об'єктів топоніміки населених пунктів, підприємств, установ, організацій, у яких використані імена або псевдоніми осіб, які обіймали керівні посади в комуністичній партії (посаду секретаря районного комітету і вище), вищих органах влади та управління СРСР, УРСР (УСРР), інших союзних або автономних радянських республік, працювали в радянських органах державної безпеки, а також назви СРСР, УРСР (УСРР), інших союзних або автономних радянських республік та похідні від них, назви, пов'язані з діяльністю комуністичної партії (включаючи партійні з'їзди), річницями Жовтневого перевороту 25 жовтня (7 листопада) 1917 року,

встановленням радянської влади на території України або в окремих адміністративно-територіальних одиницях, переслідуванням учасників боротьби за незалежність України у XX столітті (крім назв, пов'язаних з опором та вигнанням нацистських окупантів з України або з розвитком української науки та культури). Проте не визначено хто саме має встановлювати і за якою процедурою, що назви населених пунктів пов'язані з діяльністю комуністичної партії (включаючи партійні з'їзди), річницями Жовтневого перевороту 25 жовтня (7 листопада) 1917 року, встановленням радянської влади на території України або в окремих адміністративно-територіальних одиницях, переслідуванням учасників боротьби за незалежність України у XX столітті (крім назв, пов'язаних з опором та вигнанням нацистських окупантів з України або з розвитком української науки та культури).

Отже норми не вказують на ясність і неоднозначність для застосування. І оскільки ясність, неоднозначність викладення норми, яка є складовою принципу верховенства права, була порушена, то був порушений і принцип верховенства права і відповідно стаття 8 Конституції.

Крім того перейменування м. Дніпропетровська на вимогу Закону суперечить статтям 19, 133 Конституції.

Відповідно до частини 2 **статті 19 Конституції України** органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до **статті 133 Конституції України** систему адміністративно-територіального устрою України складають: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села.

До складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, **Дніпропетровська**, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська,

Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь.

Міста Київ та Севастополь мають спеціальний статус, який визначається законами України.

Пунктом 8 Перехідних та Прикінцевих положень Закону «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» передбачено, що: «8. **Верховна Рада України** у тримісячний строк, який обчислюється з дня закінчення строку, визначеного пунктом 7 цієї статті Закону, **приймає рішення про перейменування населених пунктів та районів**, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму, з урахуванням пропозицій, поданих Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, та рекомендацій Українського інституту національної пам'яті. У разі якщо протягом строку, встановленого пунктом 7 цієї статті Закону, пропозиції щодо перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму, не були подані до Верховної Ради України, відповідне рішення про перейменування таких населених пунктів та районів приймається Верховною Радою України на підставі рекомендацій Українського інституту національної пам'яті.

Враховуючи зазначене, законом зобов'язано Верховну Раду України внести зміни до Конституції України в частину зміни назв областей і територіальному устрою.

Внесення змін до Конституції України регулюється розділом XIII **Основного закону**; законопроект про внесення змін до Конституції України може бути поданий до Верховної Ради України Президентом України або не менш як третиною народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України (стаття 154).

Враховуючи зазначене, при прийнятті норми Закону «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» Верховна Рада України вийшла за межі наданих їй повноважень, зазначене положення Закону порушує конституційний порядок внесення змін до Конституції України та не відповідає (є неконституційною) статтям 19, 133, 154 Конституції України.

Приймаючи Постанову Верховної ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII Верховна Рада порушила статтю 8 Конституції України, а саме принцип верховенства права і його складову принцип правової визначеності оскільки не вирішила при прийнятті постанови прямо питання про перейменування чи не перейменування Дніпропетровської області, чим створила неоднозначність ситуації та правову колізію.

Крім того відповідно до стенограми ранкового засідання Верховної Ради України 19 травня 2016 року. Доповідач від профільного комітету, голова підкомітету з питань державного будівництва Федорук Микола Трохимович зазначив, що при підготовці Постанови на підпис Голові Верховної Ради доручити комітету здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання. Очевидно, що йшла мова про вирішення питання перейменування чи не перейменування Дніпропетровської області. Внесення додаткового питання в Постанову суттєво змінило її текст. І відповідно до частини 3 статті 138 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» постанови та інші акти Верховної Ради приймаються з дотриманням процедури, передбаченої для розгляду законопроектів у першому читанні з прийняттям їх у цілому, якщо Верховною Радою не прийнято іншого рішення. Відповідно до статей 130, 131 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» в разі якщо текст закону (і відповідно постанови) поданий на підпис Голові Верховної Ради України, не ідентичний тексту проекту, прийнятого Верховною Радою,

внесені уточнення мають бути розглянуті Верховною Радою у порядку, передбаченому Регламентом.

Отже суттєво змінивши текст Постанови, і врегулювавши питання про назву Дніпропетровської області, було порушено законодавчу процедуру прийняття рішень Верховною Радою. І відповідно порушено статтю 84 Конституції, яка встановлює, що всі рішення приймаються виключно на пленарних засіданнях верховної ради шляхом голосування. І при законодавчо встановленій необхідності прийняття рішення Верховною Радою про внесення змін до тексту Постанови цього зроблено не було. Отже рішення Верховної Ради про прийняття Постанови (сам текст прийнятої Постанови) було змінено у неконституційний спосіб – не шляхом голосування, і не на засіданні Верховної Ради.

Отже, все викладене свідчить, що при розгляді та прийнятті Постанови Верховної ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII були порушенні статі 5, 6, 8, 11, 19, 38, 83, 84, 133 Конституції України.

На підставі викладеного та керуючись статтями 147, 150 і 152 Конституції України, пункту 1 статті 13, статей 15, 38, 39, 40, 57, 71 і 82 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

ПРОСИМО СУД:

1. Відкрити конституційне провадження у справі за цим конституційним поданням.

2. Визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним) **Постанову Верховної ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII** у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури її розгляду та ухвалення, її невідповідності статтям **5, 6, 8, 11, 19, 38, 83, 84, 133** Конституції України.

3. Залучити до участі в конституційному провадженні представників суб'єкта права на конституційне подання за дорученням:

- 1) Народного депутата України Шпенова Дмитра Юрійовича;
- 2) Народного депутата України Німченка Василя Івановича;
- 3) Народного депутата України Колеснікова Дмитра Валерійовича.

Додатки:

1. Витяг із Конституції України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР;
2. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996 № 422/96-ВР;
3. Витяг з Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 № 1861-VI;
4. Постанова Верховної Ради України про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області № 1375-VIII.
5. Проект Постанови про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області р.№ 3864
6. Пояснювальна записка до Проекту Постанови про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області р.№ 3864
7. Картка проходження Проекту Постанови про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області р.№ 3864
8. Витяг з стенограми ранкового засідання Верховної Ради України 19 травня 2016 року
9. Картка голосування за Проект Постанови про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської області р.№ 3864
10. Картка письмової реєстрації народного депутата України Левус А. М.
11. Картка письмової реєстрації народного депутата України Маркевич Я. В.
12. Копія рішення сесії Дніпропетровської міської ради про збереження назви міста шляхом зміни етимології №7/2 від 29.12.2015

13. Копія висновку/результатів соціологічного опитування щодо зміни назви Дніпропетровськ
14. Витяг з Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».
15. Витяг з Закону України «Про географічні назви».
16. Правова позиція Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування щодо вирішення питань найменування і перейменування населених пунктів
17. Європейська Хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року
18. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 року;
19. Спільний проміжний висновок Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія) та Бюро демократичних інститутів та прав людини ОБСЕ щодо закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» від 21 грудня 2015 року
20. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року N 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України) від 30 вересня 2010 року № 20;
21. Рішення Конституційного суду у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення частин другої і третьої статті 84 та частин другої і четвертої статті 94 Конституції України (справа щодо порядку голосування та повторного розгляду законів Верховною Радою України) №11-рп/98 від 7 липня 1998 року;
22. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до

- Закону України «Про електроенергетику» (справа про електроенергетику) № 3-рп/2002 від 12 лютого 2002 року;
- 23.Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» № 20-рп/2009 від 10 вересня 2009 року;
- 24.Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м'якого покарання) від 2 листопада 2004 року № 15-рп/2004;
25. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92, пункту 6 розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України (справа про постійне користування земельними ділянками) від 22 вересня 2005 року N 5-рп/2005;
- 26.Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 Закону України "Про міліцію" від 29.06.2010 №17-рп/2010;
- 27.Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень статті 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення та пункту 5 частини першої статті 11 Закону України "Про міліцію"(справа про строки адміністративного затримання) від 11.10.2011 №10-рп/2011;
- 28.Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Київської міської ради щодо офіційного тлумачення положень

частин першої, другої статті 141 Конституції України від 4 червня 2009 року № 13-рп/2009;

29. Рішенні Європейського суду з прав людини «Реквеній проти Угорщини» (Case of Rekvenyi v. Hungary), Заява N 25390/94, Страсбург, 20 травня 1999 року;

30. Рішення Європейського суду з прав людини «Олександр Волков проти України» від 27 травня 2013 року, Заява № 21722/11, Страсбург 9 січня 2013 року;

31. Рішення Європейського суду з прав людини «Крюслен проти Франції» від 24 квітня 1990 р.

Всього на 241 арк. в 1-му екз.

**Додаток до конституційного подання
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
Постанови Верховної Ради України
"Про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської
області" у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України
процедури її розгляду та ухвалення**

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
1.	Вілкул Олександр Юрійович	161	
2.	Бойко Юрій Анатолійович	160	
3.	Шпенюв Дмитро Юрійович	252	
4.	Гальченко Андрій Володимирович	247	
5.	Колесніков Дмитро Валерійович	180	
6.	Павлов Костянтин Юрійович	246	
7.	Бакулін Євген Миколайович	308	
8.	Балицький Євген Віталійович	284	
9.	Бахтеєва Тетяна Дмитрівна	165	
10.	Білий Олексій Петрович	164	
11.	Воропаєв Юрій Миколайович	172	

Модератор та підписів

**Додаток до конституційного подання
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
Постанови Верховної Ради України
"Про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської
області" у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України
процедури її розгляду та ухвалення**

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
12.	Гусак Володимир Георгійович	174	
13.	Добкін Дмитро Маркович	376	
14.	Добкін Михайло Маркович	162	
15.	Долженков Олександр Валерійович	182	
16.	Дунаєв Сергій Володимирович	309	
	Звягільський Юхим Леонідович		
17.	Іоффе Юлій Якович	310	
18.	Кісельов Андрій Миколайович	176	
19.	Козак Тарас Романович	173	
20.	Королєвська Наталія Юріївна	167	
21.	Ларін Сергій Миколайович	165	

10/десять/ніжесіть

**Додаток до конституційного подання
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
Постанови Верховної Ради України
"Про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської
області" у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України
процедури її розгляду та ухвалення**

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
22.	Львовчкін Сергій Володимирович	171	
23.	Львовчкіна Юлія Володимирівна	175	
24.	Мартовицький Артур Володимирович	251	
25.	Матвієнков Сергій Анатолійович	263	
26.	Мирний Іван Миколайович	174	
27.	Мірошніченко Юрій Романович	179	
28.	Мороко Юрій Миколайович	178	
—	Мураєв Євгеній Володимирович		
29.	Нечаєв Олександр Ігоревич	185	
30.	Німченко Василь Іванович	311	
31.	Новинський Вадим Владиславович	170	

**Додаток до конституційного подання
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
Постанови Верховної Ради України
"Про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської
області" у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України
процедури її розгляду та ухвалення**

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
	Омельянович Денис Сергійович		
32.	Павленко Юрій Олексійович	183	
33.	Папів Михайло Миколайович	181	
	Рабінович Вадим Зіновійович		
34.	Сажко Сергій Миколайович	265	
35.	Скорик Микола Леонідович	69	
36.	Солод Юрій Васильович	257	
37.	Шенцев Дмитро Олексійович	374	
38.	Шурма Ігор Михайлович	186	
39.	Шуфрич Нестор Іванович	186	
40.	Федорук Дмитро Іванович	259	

3/девіз та підписів

**Додаток до конституційного подання
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
Постанови Верховної Ради України
"Про перейменування міста Дніпропетровська Дніпропетровської
області" у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України
процедури її розгляду та ухвалення**

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
41.	Шлишко А.Ф.	250	
42.	Лущинський Р.В.	398	
43.	Шураєв С.В.	379	
44.	Тьшоя А.О.	326	
45.	Бобов Т.Б.	196	
46.	Журжинський С.С.	304	
47.	Тяжловський О.М.	378	
48.	Осташук С.М.	177	
Всього 48 (сорок вісім) підписів			
народних депутатів України.			
Верівник			
Управління кадрів			В. Максименко 15.06.2016р.

Відділення № 1